

samt Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3die Behandling sættes under Forhandling under Et.

Ordføreren (S. N. Hansen): Det ærede Thing vil af den afgivne Betænkning have set, at hele Udvalget har sluttet sig om de Vædringsforslag, der ere stillede, og man tror derved ogsaa at have imødekomet de Fordringer, som den høitagtede Kirke- og Undervisningsminister rettede til os angaaende nærværende Lovforslag. Siden Sagen var til 1ste Behandling, har jeg faaet nye Beviser, ikke alene for det Duffelige i, men næsten for Nødvendigheden for at faa Grændsen for Skolekommissionernes Myndighed overfor Sogneraadene bestemt, og navnlig skal jeg her tillade mig at nævne to Exempler, der hver for sig yderligere maa stadfæste min Mening om, at der maa træffes en Bestemmelse angaaende disse Grændser. Der er for det Første et Exempel, som foreligger offentligt ved den af vedkommende Kirke- og Undervisningsminister afgivne Resolution, og hvorfra det kan ses, at Formanden for en Skolekommission her i Landet, i Aarene 1867 og 1868 — altsaa efterat den nye Landkommunallov af 6te Juli 1867 er traadt i Virksomhed — har anskaffet eller, som det hedder her, afleveret til Skolen Bøger og Undervisningsapparater, medens vedkommende Sogneraad negter at tilbagebetale ham Udlægget derfor. Den nærværende høitagtede Kirke- og Undervisningsminister har, efterat dette Spørgsmaal er reist, stadigt været enig i, at Kommunalbestyrelserne — paa Landet Sogneraadene — især maa være de udelukkende berettigede angaaende Pengepørgsmaal, og at Udgifter ikke skulle kunne afholdes af Andre udenfor Sogneraadene; men det viser sig her, at en Formand for en Skolekommission har ment, at han var berettiget til at anskaffe slige Bøger og Apparater og derfor at forlange sine Udgifter godtgjorte af Sogneraadet. Den ministerielle Resolution er falden saaledes, at Ministeriet har henvist Sognepræsten til at faa denne Sag afgjort ved Rettergang, men det er dog mærkværdigt, at man, naar to saadanne Autoriteter ere af forskellig Mening overfor hinanden om, hvor-

vidt den ene af dem kan gaa, maa henvise dem til Domstolene. Jeg skal imidlertid ikke yttre Videre derom. Idet jeg har talt med den høitagtede Minister om dette Tilfælde, er det blevet mig sagt, at det er foreskaldet for hans Tid, og at Resolutionen ligeledes er afgiven for hans Tid, men dette Tilfælde er ialfald et stærkt Bevis paa, hvor nødvendigt det maa være, at man faar Grændserne mellem Sogneraadet og Skolekommissionen nærmere bestemte. — Jeg skal dernæst meddele, at jeg fra Formanden for et Sogneraad i den nordlige Del af Sjælland har modtaget et Brev, som er skrevet, efterat han har set, at den foreliggende Sag er indbragt her i Rigsdagen, og hvori han som Formand for Sogneraadet oplyser, at Formanden for Skolekommissionen paa det paagældende Sted væsentlig anser sig som Kommission. Bispen og Skoledirektionen korrespondere med ham, ja, der foretages endog-
 saa af denne „Kommission“ Oplysninger fra Sogneraadet. Man ser, at dette er lige imod de Forudsætninger, fra hvilke Landkommunalloven gaar ud, idet det er min fulde Overbevisning, at det Rette og Lovlige er, at Skoledirektionen og Bispen, naar de ville indhente Oplysninger om Skolen i en Commune, maa indhente dem hos Sogneraadet, som har Bestyrelsen af Skolevæsenet; det gaar ikke an at udelukke Sogneraadet; men man gaar saavidt i denne Skolekommission, at man forlanger Erklæringer fra Sogneraadet selv. Det oplyses tillige, at Skolekommissionen kun holder Møde 1—2 Gange om Aaret, og ingen Forretningssag har, saaledes at Skolevæsenet næsten skøtter sig selv. Det hedder endvidere i Skrivelsen, at Præsten endog-
 saa vægrer sig ved at give Sogneraadets Formand Meddelelse om, at han har givet Læreren en Fritag, og Brevskriveren nævner derefter endnu et Exempel paa, hvad der endvidere kan ske fra Skolekommissionens Formands Side. Skolekommissionen havde i et Møde med 2 Stemmer mod Formandens beslutning, at der i Anledning af, at en ny Lærer blevet ansat som anden Lærer, skulde ske en Forandring i Sagfordelingen mellem begge Lærerne. Man ansaa dette for rigtigt og nødvendigt; Sogneraadets 9 Medlemmer vare